

GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT
SEKSIONI I TRETË

VENDIM

Kërkesa nr. 12756/22

Agron LAMAJ kundër Shqipërisë

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë), e mbledhur më 20 maj 2025, si Komitet i përbërë nga:

Úna Ní Raifeartaigh, *President,*

Darian Pavli,

Mateja Đurović, *gjyqtarë,*

dhe Olga Chernishova, *zëvendëskancelar i Seksionit,*

Duke pasur parasysh:

kërkesën (nr. 12756/22) kundër Republikës së Shqipërisë të depozituar në Gjykatë sipas nenit 34 të Konventës për Mbrotjtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut ("Konventa"), më 24 shkurt 2022, nga shtetasi shqiptar z. Agron Lamaj ("kërkuesi"), i lindur në vitin 1954 dhe me banim në Tiranë;

vendimin për të njoftuar Qeverinë e Shqipërisë ("Qeveria"), të përfaqësuar nga agjenti z. O. Moçka, avokat i përgjithshëm i shtetit, për ankimet në lidhje me pretendimin e mungesës së paanshmërisë së Gjykatës së Lartë dhe mungesës së aksesit në Gjykatën Kushtetuese sipas paragrafit 1 të nenit 6 të Konventës dhe për të shpallur të papranueshme pjesën tjetër të kërkesës;

parashtrimet e palëve;

Pas diskutimit, vendosi si më poshtë:

OBJEKTI I ÇËSHTJES

1. Çështja ka të bëjë me një gjobë vendosur ndaj kërkuesit, avokat, për abuzimin me të drejtën e ankimit në Gjykatën e Lartë. Më së shumti kërkuesi u ankua sipas paragrafit 1 të nenit të Konventës se trupi gjyqësor i Gjykatës së Lartë që dëgjoi ankimin e tij për gjobën nuk ishte i paanshëm dhe se Gjykata Kushtetuese kishte shkelur të drejtën e tij për t'iu drejtuar gjykatës.

FAKTE DHE PROCEDURA

A. Sfondi

2. Në nëntor 2020, kërkuesi përfaqësoi një klient i cili ishte i përfshirë në dy procese paralele që ishin në pritje para gjykatave të ndryshme dhe që lidheshin, përkatësisht, me çështje trashëgimie dhe pronësie të një pasurie.

3. Mosmarrëveshja mbi të drejtat e trashëgimisë së klientit ishte në proces para Gjykatës së Lartë që nga viti 2015.

4. Ndërkohë, në vitin 2019, klienti kishte ngritur një padi për njohjen e të drejtës së tij të pronësisë mbi një truall toke. Kjo padi ishte në proces para Gjykatës së Rrethit të Pogradecit.

B. Gjykata e Lartë

5. Më 20 nëntor 2020, kërkuesi i paraqiti Gjykatës së Lartë një kërkesë në emër të klientit të tij që, deri në zgjidhjen e mosmarrëveshjes së trashëgimisë që ishte në proces para kësaj gjykate, të pezullohej shqyrtimi i mosmarrëveshjes së pronësisë që ishte në proces para Gjykatës së Rrethit të Pogradecit.

1. Vendimi i ndërmjetëm për të gjobitur kërkuesin

6. Më 8 janar 2021, Gjykata e Lartë e mbledhur me trup gjyqësor me gjyqtarë E. P., S. S., dhe I. P. mori një vendim të ndërmjetëm me të cilin refuzoi kërkesën. Ajo gjeti që kërkesa ishte abuzive sepse kërkuesi duhej ta dinte mirë që Gjykata e Lartë nuk kishte kompetencë pezullimin e proceseve përpara një gjykate rrethi.

7. Përveç refuzimit të kërkesës, Gjykata vendosi një gjobë prej 50,000 lekësh ndaj kërkuarit (përafërsisht 400 euro në atë kohë).

8. Vendimi i mësipërm u bazua në nenin 34/1 § 1 të Kodit të Procedurës Civile ("KPC"), pjesa përkatëse e të cilit lexon:

"Gjykata, në çdo shkallë të gjykimit, kur konstaton se palët ose përfaqësuesit e tyre me vetëdije paraqesin padi, ankime, kërkesa ose pretendime abuzive, ose të përsëritura dhe me keqdashje, ose kur kërkojnë qëllimisht të zvarrisin gjykimin, ose kur konstatohet se palët ose përfaqësuesit e tyre kanë fshehur ose shtrembëruar me keqbesim ose faj të rëndë, fakte dhe rrethana të rëndësishme që lidhen me çështjen, urdhëron me vendimin që jepet në përfundim të gjykimit, përveç kur në këtë Kod parashikohet ndryshe, gjobitjen e përgjegjësit në shumën nga 50 000 deri në 100 000 lekë."

9. Gjithashtu gjykata u shpreh që çdo ankim kundër gjobës së vendosur do të shqyrtohej nga vetë Gjykata e Lartë.

2. Shqyrtimi

10. Më 24 shkurt 2021, kërkuari apeloj duke argumentuar se procesi për trashëgiminë para Gjykatës së Lartë kishte zgjatur shumë, gjë që i kishte detyruar palët të fillonin proces paralel për të mbrojtur interesin e tyre. Ai shtoi se gjithçka që ishte përpjekur të bënte ishte ta sillte këtë situatë në vëmendjen e gjykatës pa asnjë qëllim për të abuzuar me të drejtën e tij të ankimit.

11. Më 30 prill 2021, Gjykata e Lartë, e mbledhur me trup gjykues prej tre gjyqtarësh, përfshirë E. P. dhe I. P., të cilët kishin qenë gjithashtu pjesë e trupës gjykuese të 8 janarit 2021 (shihni paragrafin 6 më sipër), rrëzoi ankimin e kërkuarit kundër gjobës. Ajo gjeti që avokatëve u ishte kërkuar të ndihmonin gjykatën në trajtimin e çështjeve, jo ta mbingarkonin atë me kërkesa të paraqitura në keqbesim. Ajo shtoi që kërkuari nuk kishte paraqitur argumente që justifikonin një ndryshim të vendimit të ndërmjetëm që vendoste gjobën.

C. Gjykata Kushtetuese

12. Më 16 korrik 2021, kërkuari paraqiti një ankim kushtetues duke pretenduar zbatim të gabuar të nenit 34/1 të Kodit të Procedurës Civile. Ai shtoi se trupi gjykues i Gjykatës së Lartë i datës 30 prill 2021 nuk kishte qenë i paanshëm sipas paragrafit 1 të nenit 6 të Konventës, sepse përfshinte dy gjyqtarë të cilët më 8 janar 2021 kishin vendosur tashmë për gjobën (shihni paragrafët 6 dhe 11 më sipër).

13. Me një vendim të datës 25 tetor 2021, që iu njoftua kërkuarit më 16 nëntor 2021, Gjykata Kushtetuese e rrëzoi ankimin kushtetues me arsyetimin se mosmarrëveshja e klientit të tij ishte ende në shqyrtim para gjykatave të zakonshme dhe kështu nuk ishin shteruar mjetet juridike. Gjykata u shpreh se gjoba nuk kishte një shkallë të mjaftueshme autonomie nga proceset kryesore për të justifikuar shqyrtimin kushtetues. Ajo shtoi se kërkuari dhe klienti i tij mund të paraqesin një ankim kushtetues pasi të kenë përfunduar proceset për themelin.

14. Tre nga shtatë gjyqtarët paraqitën një mendim pakice duke u shprehur që proceset në lidhje me gjobën e kërkuarit ishin përfundimtare dhe gjykata duhej të kishte shqyrtuar ankimet e tij. Ata u mbështetën në një precedent të 8 prillit 2021 në të cilin gjykata kishte shpallur të pranueshëm një ankim të ngjashëm.

VLERËSIMI I GJYKATËS

15. Qeveria parashtroi, për aq sa ishte relevante, që ankimet ishin të papajtueshme *ratione materiae* me paragrafin 1 të nenit 6 të Konventës.

16. Kërkuari nuk iu përgjigj kësaj linje argumentimi, por u ankua sipas paragrafit 1 të nenit 6 të Konventës se trupi gjykues i Gjykatës së Lartë i datës 30 prill 2021 nuk ishte i paanshëm dhe se refuzimi i Gjykatës Kushtetuese për të shqyrtuar ankimet e tij përbënte mohim të së drejtës së tij për t'iu drejtuar gjykatës.

17. Gjykata thekson se kërkuesi nuk pretendoi para gjykatave të brendshme ose Gjykatës për zbatimin e aspektit penal të paragrafit 1 të nenit 6 për faktet në fjalë. Prandaj, mbetet të përcaktohet nëse paragrafi 1 i nenit 6 ishte i zbatueshëm sipas aspektit të tij civil.

1. Parimet e zbatueshme

18. Parimet në lidhje me zbatueshmërinë e aspektit civil të paragrafit 1 të nenit 6 të Konventës janë përmbledhur së fundmi në çështjen *Aktay kundër Turqisë* ((vendim), nr. 56064/16, 58000/16 dhe 15087/17, §§ 31-35, 9 shtator 2024).

19. Në veçanti, Gjykata thekson se rregullat që i mundësojnë një gjykatë të reagojë ndaj sjelljes së parregullt në proceset para saj janë një tipar i përbashkët i sistemeve ligjore të Shteteve Kontraktuese. Këto rregulla rrjedhin nga fuqia e domosdoshme e një gjykatë për të siguruar funksionimin e duhur dhe të rregullt të proceseve të veta (shihni, *mutatis mutandis*, *Gestur Jónsson dhe Ragnar Halldór Hall kundër Islandës* [DHM], nr. 68273/14 dhe 68271/14, §§ 81 dhe 89, 22 dhjetor 2020). Si Komisioni i mëparshëm ashtu edhe Gjykata kanë shqyrtuar zbatueshmërinë e aspektit civil të nenit 6 në kontekstin e gjobave të vendosura ndaj palëve në proceset ligjore për abuzim të procesit ose përçmim të gjykatës, dhe kanë konstatuar se këto gjoba synojnë të sigurojnë administrimin e duhur të drejtësisë dhe për këtë arsye kanë karakteristikat e sanksioneve procedurale që nuk përfshijnë përcaktimin e të drejtave ose detyrimeve civile (shihni *Aktay*, cituar më sipër § 35, me referenca të mëtejshme). Gjykata arriti në të njëjtin përfundim në çështjen *Andreiescu kundër Rumanisë* ((vendim), nr. 10656/05, §§ 6, 11 dhe 38, 9 prill 2013), e cila kishte të bënte me vendosjen e një gjobe ndaj një avokateje për mos respektim të detyrimeve procedurale në proceset gjyqësore ku ajo përfaqësonte klientët e saj.

2. Vlerësimi i Gjykatës

20. Gjykata duhet të shqyrtojë nëse vendimet e Gjykatës së Lartë dhe Gjykatës Kushtetuese përfshinin përcaktimin e “të drejtave civile” të kërkuesit sipas kuptimit të paragrafit 1 të nenit 6 të Konventës. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se nuk është roli i saj të vendosë nëse gjykatat e brendshme e kanë interpretuar dhe zbatuar saktë nenin 34/1 të KPC-së dhe dispozitat e tjera përkatëse të brendshme në proceset e kontestuara.

21. Në përgjigje të kësaj pyetjeje, Qeveria paraqiti argumente të hollësishme për arsyen pse vlerësonte që neni 6 § 1 të mos zbatohet në këtë çështje. Nga ana tjetër, kërkuesi nuk paraqiti asnjë pretendim në lidhje me zbatueshmërinë e aspektit civil të paragrafit 1 të nenit 6. Ai nuk shpjegoi se cilat, nëse kishte, nga të drejtat ose detyrimet e tij “civile” ishin vendosur në procesin që kishte çuar te gjoba (krahasoni me *Aktay*, cituar më sipër, §§ 41-44, ku Gjykata shqyrtoi ndikimin e një gjobe në praktikën e avokatit).

22. Gjykata nuk e injoron faktin që vendimi i ndërmjetëm i 8 janarit 2021 e ngarkoi kërkuesin me një detyrim financiar. Megjithatë, vetëm duke treguar që një mosmarrëveshje është me natyrë “financiare” nuk është në vetvete e mjaftueshme për të tërhequr zbatueshmërinë e paragrafit 1 të nenit 6 sipas aspektit të tij “civil” (shihni *Aktay*, i cituar më sipër, § 45, me referenca të mëtejshme). Gjykata ka konstatuar më parë se këto gjoba synojnë të sigurojnë administrimin e duhur të drejtësisë dhe për këtë arsye kanë karakteristikat e sanksioneve procedurale që nuk përfshijnë përcaktimin e të drejtave ose detyrimeve civile (shihni paragrafin 19 më sipër). Në këto rrethana, Gjykata vlerëson se gjoba e kontestuar, shumica e së cilës nuk pretendohet se është e tepërt, nuk është në vetvete e mjaftueshme për të vënë në lëvizje aspektin civil të nenit paragrafit 1 të 6 të Konventës.

23. Nga kjo vijon se ankimet janë të papajtueshme *ratione materiae* me nenin 6 Konventës sipas kuptimit të paragrafit 3 (a) të nenit 35 dhe duhet të refuzohen në përputhje me paragrafin 4 të nenit 35 të Konventës.

Për këto arsye, Gjykata, unanimisht,

Shpall kërkesën të papranueshme.

Bërë në gjuhën angleze dhe njoftuar me shkrim më 12 qershor 2025.

Olga Chernishova
President

Úna Ní Raifeartaigh
Zëvendëskancelar në detyrë